

مروری بر جنبه های امنیت برای شبکه های LTE و LTE-A

حمیدرضا دامغانی^۱، هلیا سادات حسینیان^۲

^۱ دانشجوی دکتری مهندسی برق- مخابرات، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۱ مرکز تحقیقات و مجموعه آزمایشگاه های همکار استاندارد شرکت صنایع گلدیران، تهران، ایران

H.damghani@goldiran.ir

^۲ کارشناس ارشد مهندسی برق قدرت - مدیریت انرژی، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران

^۲ مرکز تحقیقات و مجموعه آزمایشگاه های همکار استاندارد شرکت صنایع گلدیران، تهران، ایران

H.hosseinian@goldiran.ir

چکیده

نیاز روز افزون به مخابرات بی سیم موبایل پهن باند و ظهور کاربردهای بی سیم جدید، محرکی برای توسعه فن آوری های دسترسی بی سیم پهن باند، در سال های اخیر شده است. از آنجا که استفاده از محتوای تلویزیونی از جمله صدا و ویدئو، بر روی گیرنده های موبایل نظیر گوشی ها و تلویزیون های هوشمند و تبلت ها و نیز ترجیح به خصوصی سازی و قابل حمل شدن رسانه مشاهده می شود، لذا سیستم تکامل دراز مدت/ تکامل معماری سیستم (LTE^۱/SAE^۲) توسط پروژه همکاری نسل سوم (3GPP^۳) برای حصول شبکه های موبایل نسل چهارم (4G^۴) تعریف شده تا تضمین شود که 3GPP نفوذ و اهمیت فن آوری های ارتباط سلولی را حفظ می کند. 3GPP، بواسطه طراحی و بهینه سازی تکنیک های دسترسی رادیویی و تکامل سیستم های LTE، شبکه های بی سیم و پیشرفته نسل آینده LTE (LTE-A^۵) را به عنوان استاندارد 4G ی 3GPP توسعه می دهد. از آنجایی که معماری 3GPP LTE و LTE-A، برای پشتیبانی از اتصال ساده با پروتکل اینترنت (IP^۶) و شبکه بندی کامل با چندین شبکه دسترسی بی سیم، طراحی شده اند، این خصوصیات منحصر بفرد جدید، چالش هایی جدید در طراحی مکانیزم های امنیت ایجاد می کنند. در گیرنده های تلویزیونی متصل به شبکه، تنها مشترکین و مخاطبین نیستند که در حال تماشای محتوا هستند، بلکه برای مثال تلویزیون هم در حال تماشای میلیون ها مخاطبی که در مقابلش قرار دارند، است و این خود هزینه های گزاف افکارسنجی را کاهش می دهد. همین که هر مخاطب چه میزان زمان در حال مشاهده برنامه خاصی است تعیین کننده میزان علاقه مخاطبان به آن برنامه است. این مقاله، جنبه های امنیتی شبکه LTE و LTE-A را ارائه می کند.

کلمات کلیدی: امنیت LTE، LTE-A، امنیت IMS^۷، امنیت HeNB^۸، امنیت MTC^۹

۱- مقدمه

^۱ Long-Term Evolution (LTE)

^۲ System Architecture Evolution

^۳ 3rd Generation Partnership Project

^۴ Fourth generation of mobile telecommunications

^۵ LTE Advanced

^۶ Internet Protocol

^۷ IP Multimedia Subsystem

^۸ Home eNodeB

^۹ Machine-Type Communications

با

توسعه سریع کاربردهای ارتباط بی سیم و چندرسانه‌ای همچون مرور وب، بازی‌های تعاملی، تلویزیون موبایل، و پخش مستقیم ویدئو و صدا، نیاز به رفع الزامات مختلف داده‌ها و عملکردهای چندرسانه‌ای موبایل دارند. با توجه به فراگیرتر شدن روزافزون استفاده از تلفن‌های همراه با قابلیت پخش رسانه و این نکته که رسانه به سمت خصوصی‌شدن و قابل حمل شدن پیش می‌رود، و با افزایش توجه به دستگاه‌های همراه در استفاده از رسانه، سهمی که تلویزیون سنتی از مصرف رسانه داشته رو به کاهش است. از دلایل عمده این موضوع می‌توان به دو مورد عمومی بودن تلویزیون در مقابل فردی بودن دستگاه‌های همراه و همچنین قابلیت حمل و نقل و کاربرد این دستگاه‌ها در مکان‌های غیر ثابت و در حال حرکت مانند اتوبوس و مترو اشاره نمود. در نتیجه به طور کلی ارسال رسانه بر روی دستگاه تلفن همراه در دنیا از اهمیت خاصی برخوردار بوده و در تجارت توجه خاصی به خود جلب نموده است. به طوریکه همه‌ی تامین‌کنندگان بزرگ محتوا^{۱۰} در دنیا به آن توجه نموده و توزیع‌کنندگان محتوا^{۱۱} این موضوع را در برنامه‌ی اصلی خود قرار داده‌اند. در این راهکارهای مبتنی بر LTE و LTE-A، تلویزیون و رادیوی زنده با امکانات ساعت زمان و همچنین سرویس‌هایی از قبیل ویدئوی درخواستی (VOD^{۱۲}) و موسیقی درخواستی (AOD^{۱۳}) بر روی موبایل در اختیار اپراتورهای 4G و LTE قرار می‌گیرد. کاربران این سیستم از تمامی امکانات یک سیستم تلویزیون تعاملی مانند سریتیر اخبار، آب و هوا، خدمات ارزش‌افزوده مانند خرید خدمات خرید، رزرو تاکسی از طریق تلویزیون، یا خرید تلویزیونی، رستوران تلویزیونی و... استفاده می‌نمایند. با فراگیر شدن نسل‌های جدید فناوری‌هایی نظیر LTE و LTE-A در هر کجا و در هر زمانی مخاطب می‌تواند برنامه مورد نظر خود را دنبال نماید. موبایل‌های هوشمند و تبلت‌ها این امکان را بوجود آورده‌اند که افراد بتوانند از طریق این فناوری‌ها در هر کجا حتی اگر نتوانسته باشند برنامه مورد علاقه‌شان را در وقت مقرر خود ببینند، در یک حالتی که آمادگی برای دیدنش وجود داشته باشد، ببینند. این فناوری‌ها استانداردی جهت انتقال داده‌هایی نظیر صدا و ویدئو در برودکست پرسرعت بی سیم برای تلویزیون‌ها و موبایل‌های هوشمند است.

برای تطبیق استفاده فزاینده از داده‌های موبایل و کاربردهای چندرسانه‌ای جدید، LTE و LTE-A توسط 3GPP به عنوان فن‌آوری‌های نوظهور برای ارتباط موبایل برای شبکه‌های بی سیم پهن باند نسل بعدی، تعریف شده‌اند. سیستم LTE طوری طراحی شده که مبتنی بر بسته و دارای عناصر کم شبکه باشد تا ظرفیت سیستم و پوشش آن بهبود یابد و عملکرد بهتری را از لحاظ نرخ داده بالا، نهفتگی پایین در دسترسی، عملکرد انعطاف‌پذیر پهنای باند و یکپارچگی کامل با دیگر سیستم‌های ارتباطی بی سیم موجود فراهم کند. بدلیل مطرح شدن خصوصیات جدید، با چالش‌های امنیتی جدیدی در طراحی امنیتی سیستم‌های LTE و LTE-A روبرو هستیم.

از آنجایی که آسیب‌پذیری‌های امنیتی بسیاری در مکانیزم امنیت سیستم جهانی ارتباط از راه دور سیار (UMTS^{۱۴})، همچون حملات مرد میانی (MitM^{۱۵})، حمله به ایستگاه‌های مبنا و حملات رد سرویس (DoS^{۱۶}) وجود دارد، سیستم‌های نسل بعدی ارتباطات موبایل، بایستی کاربردهای امنیتی بیشتری نسبت به سیستم‌های UMTS فراهم آورند. علاوه بر حفظ امنیت در سیستم‌های LTE، سیستم LTE-A چندین بخش و کاربرد جدید همچون ارتباط ماشینی (MTC)، HeNB، گره‌های واسط انتشاری را مطرح کرده است و آسیب‌پذیری‌های امنیتی مربوطه، الزامات و راهکارها را مشخص نموده است. در این مقاله، مروری بر روی جنبه‌های امنیت در شبکه‌های LTE/LTE-A ارائه می‌کنیم. که شامل موارد ذیل است:

- ۱- مروری بر معماری‌ها و کارکردهای امنیت در شبکه‌های LTE/LTE-A.
- ۲- تجزیه و تحلیل آسیب‌پذیری‌های امنیتی در شبکه‌های LTE و امنیت در شبکه‌های LTE-A.
- ۳- بحث پیرامون راهکارهای موجود برای رفع آسیب‌پذیری‌ها و

۱۰ Content Provider

۱۱ Content Distributor

۱۲ Video on demand

۱۳ Audio on Demand

۱۰ Universal Mobile Telecommunications Service

۱۱ Man-in-the-middle

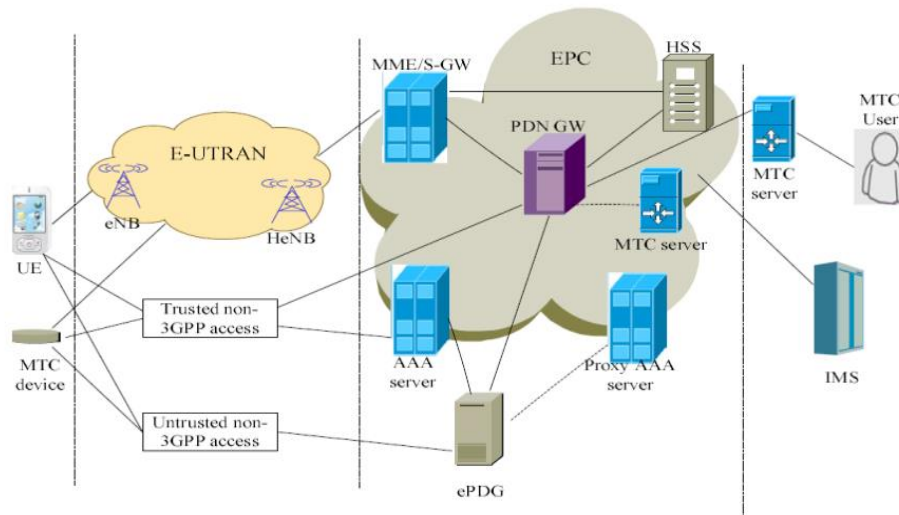
۱۲ Deny-of-service

گیری و کشف حوزه‌ها و مسیرهای بالقوه پژوهشی برای تلاش‌های تحقیقاتی آینده [۱].

۲- مروری بر معماری امنیت

۱-۲- معماری شبکه LTE

همانطور که در شکل (۱) آورده شده، یک شبکه LTE از هسته بسته تکامل یافته (EPC^{۱۷}) و E-UTRAN^{۱۸} تشکیل شده است. EPC، یک شبکه تماماً IP محور و یک شبکه چرخشی با بسته سویچ شده (PS^{۱۹}) در سیستم های LTE می‌باشد. سرویس صوتی، که یک سرویس شبکه با مدار سویچ شده (CS^{۲۰}) است، توسط شبکه زیر سیستم چندرسانه-ای IP (IP IMS) بکاربرده خواهد شد. EPC شامل یک MME^{۲۱} و یک درگاه سروینگ (SGW^{۲۲})، درگاه شبکه داده‌های بسته‌ای (PDN^{۲۳} GW) همراه با سرور مشترک خانگی (HSS^{۲۴}) می‌باشد. زمانیکه UE^{۲۵} به EPC وصل می‌شود، MME به EPC می‌فهماند که باید اعتبارسنجی متقابل را با UE انجام دهد. E-UTRAN، شامل ایستگاه‌های مبنای شبکه جهانی دسترسی رادیویی زمینی به نام eNodeB ها می‌باشد که با UE ها ارتباط برقرار می‌کند [۱].

شکل ۱- معماری شبکه LTE [۱]

۲-۲- معماری امنیت LTE

پنج سطح امنیت وجود دارد که بصورت زیر تعریف می‌شوند:

- ۱- امنیت شبکه دسترسی: مجموعه مشخصه‌های امنیت همچون حفظ یکپارچگی و سری‌سازی میان USIM^{۲۶} تجهیزات کاربری (ME)، E-UTRAN، و اجزای EPC.
- ۲- امنیت حوزه شبکه: مجموعه مشخصه‌های امنیت که با حملات در شبکه‌های خط سیمی (wire line)، مقابله می‌کند و گره‌ها را قادر به تبادل داده‌های سیگنال‌دهی و کاربری در حالتی امن می‌کند.

۱۲ Evolved Packet Core

۱۴ Evolved Universal Terrestrial Radio Access Network

۱۵ Packet switched

۱۶ Circuit switched

۱۷ Mobility Management Entity

۱۸ Serving gateway

۱۹ Packet Data Network

۲۰ Home Subscriber Server

۲۱ User equipment

۲۲ Universal subscriber identity module

۳- امنیت

حوزه کاربر: مجموعه مشخصه‌های امنیت که اعتبارسنجی متقابل میان USIM و ME را پیش از دسترسی USIM به ME فراهم می‌کند.

۴- امنیت حوزه کاربر: مجموعه مشخصه‌های امنیت که کاربردها را در UE و در حوزه سرویس‌دهنده قادر به تبادل امن پیام‌ها می‌کند.

۵- امنیت در حوزه غیر 3GPP: مجموعه مشخصه‌های امنیت که UE ها را قادر به دسترسی امن به EPC توسط شبکه‌های دسترسی غیر 3GP می‌کند و حفاظت امنیتی را در لینک دسترسی رادیویی فراهم می‌کند [۲].

۳- خصوصیات و مکانیزم های امنیت LTE

بر اساس پیشرفت‌های پژوهشی درباره مشخصه‌های امنیت در LTE/LTE-A، برای امنیت در LTE، بر روی پنج جنبه زیر تمرکز خواهیم داشت:

۱- امنیت سلولی LTE؛

۲- امنیت در تعویض یا هندآور LTE؛

۳- امنیت IMS؛

۴- امنیت HeNB؛

۵- امنیت MTC [۳].

۳-۱- امنیت در سیستم سلولی LTE

اعتبارسنجی متقابل میان UE و EPC مهم‌ترین مشخصه امنیت در چهارچوب امنیتی LTE می‌باشد. سیستم LTE از روش AKA^{۲۷} برای حصول اعتبارسنجی متقابل میان UE و EPC و ایجاد کلید سری‌سازی (CK^{۲۸}) و یک کلید یکپارچه‌سازی (IK^{۲۹}) که برای بدست‌آوردن کلیدهای مختلف اتصال برای رمزگذاری و حفظ هویت مورد استفاده قرار می‌گیرند- استفاده می‌کند. بعلا پشته‌بانی از دسترسی غیر 3GPP، چندین روش مختلف AKA در معماری امنیت LTE، زمان دسترسی UE ها به EPC توسط شبکه‌های دسترسی مجزا، اجرا شده اند. شبکه‌های دسترسی معتبر غیر 3GPP، را می‌توان در UE از قبل پیکربندی نمود. اگر هیچ اطلاعاتی از پیش پیکربندی نشده‌ای در UE وجود نداشته باشد، UE باید شبکه دسترسی غیر 3GPP را نامعتبر (untrusted) فرض کند. برای یک شبکه دسترسی معتبر غیر 3GPP، UE و سرور AAA، پروتکل اعتبارسنجی تعمیم پذیر (EAP^{۳۰}-AKA) یا EAP-AKA ی پیشرفته را برای انجام اعتبارسنجی دسترسی اجرا خواهد نمود [۳]، [۴]، [۵].

۳-۲- امنیت در فرایند تعویض (هندآور)

خصوصیات و رویه‌های امنیت برای تحرک در E-UTRAN و نیز بین E-UTRAN و شبکه دسترسی رادیویی زمینی UMTS^{۳۱} (UTRAN) / شبکه دسترسی رادیویی GSM EDGE^{۳۲} (GERAN) / شبکه دسترسی غیر 3GPP وجود دارد که در زیر دسته‌بندی شده است.

۱- تحرک در داخل E-UTRAN

۲- تحرک بین E-UTRAN و UTRAN/GERAN

^{۲۳} Authentication and Key Agreement

^{۲۴} Cipherring key

^{۲۵} Integrity Key

^{۲۶} Extensible Authentication Protocol

^{۲۷} Universal Mobile Telecommunications Service

^{۲۸} Enhanced Data rates for GSM Evolution

۳- تحرک بین E-UTRAN و شبکه‌های
دسترسی غیر 3GPP [۱]، [۶].

۳-۳ امنیت در IMS

شبکه‌های LTE/LTE-A در حال رشد و تکامل به سوی شبکه‌های all-IP و کاملاً PS هستند. IMS، که یک معماری کنترل سرویس مبتنی بر IP و مستقل از دسترسی است، توسط 3GPP ایجاد شده است. IMS، یک معماری جایگزینی است که سرویس‌های چندرسانه‌ای همچون Voice over IP (VoIP)، کنفرانس ویدئویی و غیره را برای شبکه‌های LTE/LTE-A فراهم می‌کند. برای دسترسی به سرویس‌های چندرسانه‌ای، UE، نیاز به یک ماژول هویت مشترکین جدید IMS (ISIM) دارد که در کارت مدار مجتمع فراگیر (UICC^{۲۹}) قرار داشته باشد [۱]، [۳].

۳-۴ امنیت در HeNB

HeNB، که نوعاً در منزل یا ادارات کوچک برای افزایش پوشش داخلی برای سرویس داده‌های صوتی و داده‌های پرسرعت توسط مشترک نصب می‌شود. HeNB دستگاهی جذاب نزد اپراتورها برای تامین سرویس‌های انبوه با مزایای هزینه کم و کیفیت سرویس بالا، می‌باشد. سه نوع دسترسی برای HeNB وجود دارد، که عبارتند از دسترسی بسته، دسترسی ترکیبی، و دسترسی باز. HeNB نیازمند پیکربندی و مجاز شناخته شدن توسط عملکرد، مدیریت و نگهداری می‌باشد. زمانیکه UE بخواهد توسط HeNB به شبکه دسترسی پیدا کند، MME نخست بررسی می‌کند که براساس فهرست گروه مجاز و بسته مشترکین، آیا UE مجاز به دسترسی به HeNB می‌باشد یا خیر. سپس، یک اعتبارسنجی دسترسی امن بین UE و MME توسط EPS AKA انجام خواهد شد [۱]، [۳].

۳-۵ امنیت در MTC

MTC، یا (M2M^{۳۰})، به عنوان یکی از تکنیک‌های پیشرفته، برای ارتباطات بی‌سیم آینده، مورد ملاحظه قرار می‌گیرد. متفاوت با ارتباطات انسان با انسان (H2H^{۳۱}) که توسط شبکه‌های بی‌سیم فعلی طراحی شده، MTC به عنوان شکلی از مخابرات داده بین اجزایی تعریف می‌شود که لزوماً نیاز به مداخله انسان ندارد. و عمدتاً برای جمع‌آوری و تحویل خودکار اطلاعات اندازه‌گیری مورد استفاده قرار می‌گیرد. که به ۳ نوع امنیت تفکیک می‌شود.

الف) امنیت برای MTC بین دستگاه MTC و شبکه 3GPP،

ب) امنیت برای MTC بین شبکه 3GPP و سرور MTC / کاربر MTC،

ج) امنیت برای MTC بین سرور MTC / کاربر MTC [۱]، [۷].

۴- آسیب پذیری های موجود در چهارچوب امنیت LTE

در این بخش، ضعف‌های موجود در چهارچوب امنیت LTE را خصوصاً در لایه MAC^{۳۲} شرح می‌دهیم.

۴-۱ آسیب پذیری و ضعف معماری سیستم LTE

خصوصیات منحصربفرد شبکه‌های LTE، چالش‌هایی جدید در طراحی مکانیزم‌های امنیت ایجاد می‌کند.
۴-۱-۱ معماری ساده مبتنی بر IP در شبکه‌های 3GPP LTE، منجر به ریسک‌های بیشتری در امنیت، همچون ضعف در برابر تزریق (جاده‌ی)، اصلاح، حملات شنودی و ریسک‌های حریم شخصی بیشتری نسبت به شبکه‌های

۲۹ Universal integrated circuit card

۳۰ Machine to Machine

۳۱ Human to Human

۳۲ Media Access Control

GSM و UMTS می شود. دریافت شده

که معماری LTE، دارای آسیب پذیری بیشتری در برابر حملات معمول در اینترنت، همچون آدرس IP ی قلبی، حملات DoS، ویروس ها، کرم ها، و غیره می باشد.

۴-۱-۲- زمانی که حمله کننده یک ایستگاه مبنا را بخطر می اندازد، می تواند به دلیل ماهیت all-IP ی شبکه های LTE، کل شبکه را در معرض خطر قرار دهد. همچنین، بدلیل مطرح شدن ایستگاه های مبنای کوچک و کم هزینه، یعنی HeNB ها حمله کننده می تواند نسخه جعلی خود را که به کارکرد یک ایستگاه مبنا و کاربر بطور همزمان مجهز می باشد، ایجاد کند. با استفاده از یک ایستگاه مبنای جعلی، وی می تواند آن را به عنوان یک ایستگاه مبنای اصلی یا حقیقی جا بزند تا کاربر را فریب دهد.

۴-۱-۳- معماری LTE ممکن است موجب مشکلات جدیدی در روند اعتبارسنجی تعویض یا هندآور گردد. از آنجایی که تعداد اندکی از سیستم های دسترسی ناهمگون می تواند در شبکه های LTE با هم موجود باشند، تهدیدات بیشتری برای امنیت شبکه ایجاد می کند، خصوصاً زمانیکه تحرک میان سیستم های ناهمگون دسترسی مورد پشتیبانی قرار گرفته باشد [۱].

۴-۲- آسیب پذیری های موجود در روند دسترسی LTE

EPS AKA، دارای اصلاحاتی درمقایسه با UMTS AKA است بطوری که می تواند از برخی حملات همچون حملات تعیین مسیر (هدایت پیام به مقصدی دیگر)، حمله به ایستگاه های مبنا، و حملات MitM جلوگیری کند. هرچند، هنوز ضعف هایی در مکانیزم کنونی امنیت در دسترسی LTE به شرح ذیل وجود دارد:

۱- طرح EPS AKA، فاقد حفاظت از حریم شخصی می باشد. موارد بسیاری موجود است که منجر به افشای IMSI^{۳۷} شده اند. زمانیکه IMSI به دست می آید، حمله کننده می تواند اطلاعات مشترکین، اطلاعات موقعیتی، و حتی اطلاعات مکالمات را بدست آورد.

۲- طرح EPS AKA، نمی تواند جلوی حملات DoS را بگیرد.

۳- مشابه به UMTS AKA، در EPS-AKA، یک مجموعه از حامل های اعتبارسنجی موجب مصرف پهنای باند و سرپار سیگنال دهی اعتبارسنجی و مصرف حافظه ذخیره سازی می گردند.

۴- با افزایش تعداد شرکای رومینگ و مطرح شدن دیگر سیستم های دسترسی، مفروضات اصلی قابلیت اطمینان، میان شبکه های نامتجانس، منسوخ بنظر می رسد.

۵- زمانی که یک UE توسط یک شبکه دسترسی متعبر غیر 3GPP به یک EPC دسترسی پیدا می کند، معماری LTE از EAP-AKA یا EAP-AKA' برای تامین اعتبارسنجی دسترسی امن مجدداً استفاده می کند. پروتکل EAP-AKA دارای نواقصی همچون افشای هویت کاربر، آسیب پذیری در برابر حملات MitM، فقدان همگام سازی شماره ترتیب (SQN^{۳۸})، و مصرف زیاد پهنای باند می باشد [۱]، [۴]، [۵].

۴-۳- آسیب پذیری موجود در شیوه تعویض کانال LTE

برای کاهش تهدیدات امنیتی، مکانیزم امنیت LTE یک طرح جدید برای مدیریت کلید تعویض فراهم می کند تا کلیات و مقتضیات کلید را بین UE و eNB حین انتقال UE از یک eNB به دیگری، بهنگام سازی کند. که شامل آسیب های ذیل است:

۱- فقدان امنیت پس گشتی (backward security)

۲- آسیب پذیری در برابر حملات ناهمگام سازی (de-synchronization)

۳- آسیب پذیری در برابر حملات خواندن مجدد داده (Replay) [۱].

^{۳۷} International Mobile Subscriber Identity

^{۳۸} Sequence number

۴-۴ آسیب پذیری ها و ضعف های موجود در مکانیزم

امنیت IMS

- IMS، بدلیل اتصال مستقیم به اینترنت، در معرض چندین نوع حمله می باشد. کمیته 3GPP، از طرح IMS AKA برای تضمین امنیت IMS استفاده کرده است که البته دچار ضعف هایی به شرح ذیل می باشد.
- ۱- روند اعتبارسنجی در IMS، مصرف انرژی UE و پیچیدگی سیستم را افزایش داده است.
 - ۲- IMS AKA براساس طرح EAP AKA کار می کند. از اینرو، مشابه EAP AKA، دارای و ضعف هایی همچون آسیب پذیری در برابر حملات MitM، فقدان همگام سازی SQN، و مصرف پهنای باند بسیار زیاد می باشد.
 - ۳- مکانیزم امنیت IMS در برابر چندین نوع حمله DoS آسیب پذیر می باشد [۱].

۴-۵ آسیب پذیری های موجود در مکانیزم امنیت HeNB

تهدیدات پیش روی HeNB ها و الزامات امنیت HeNB مطابق ذیل می باشد.

- ۱- فقدان اعتبارسنجی متقابل میان UE و HeNB. مکانیزم امنیت کنونی HeNB، نمی تواند از حملات پروتکلی مختلفی همچون حملات شنود، حملات MitM، حملات تغییرچهره یا جعل هویت (masquerading)، و کشف فهرست دسترسی مشترکین جلوگیری کند.
- ۲- آسیب پذیری در برابر حملات DoS [۱].

۴-۶ ضعف ها در معماری امنیت MTC

دستگاه های MTC در برابر برخی حملات همچون حملات فیزیکی، افشای اعتبارنامه ها، حملات پروتکلی و حمله به شبکه مرکزی بسیار آسیب پذیر می باشند زیرا نیاز است که دستگاه های MTC نوعاً دارای قابلیت ها و امکانات کمی از لحاظ منابع انرژی و محاسباتی باشند. اعتبارسنجی همزمان گروه زیادی از دستگاه های MTC می تواند زمانی که بطور همزمان درخواست دسترسی به شبکه می دهند، موجب سربار در سیگنال دهی بین HSS و MME می شود [۱].

۵- راهکارهایی برای حل مسائل امنیتی مربوطه

در این بخش، مروری بر راهکارهای موجود برای رفع آسیب پذیری های مذکور خواهیم داشت.

۵-۱ معماری سیستم LTE

در معماری سیستم LTE، یک طرح جدید، ساده و قدرتمند برای اعتبارسنجی تعویض، براساس امضای پروکسی پیشرفته (improved proxy signature) که برای تمامی زمینه های تحرک همچون تعویض یا هندآور بین HeNB ها، تعویض بین eNB ها و HeNB ها، تعویض بین eNB ها و تعویض میان MME ها، قابل بکارگیری است. با استفاده از این طرح، UE و eNB یا HeNB موردنظر می توانند مستقیماً یک اعتبارسنجی متقابل را انجام دهند و یک کلید نشست (session key) را همراه با کلیدهای سرّی دراز مدت خود برقرار سازند. بنابراین، دارای فرایند اعتبارسنجی ساده ای بدون مدیریت پیچیده کلید می باشد و می تواند به بازدهی و بهره وری مطلوبی دست یابد [۱]، [۲]، [۵].

۵-۲ امنیت در سیستم سلولی LTE

موارد ذیل در بخش امنیت سلولی LTE قابل بیان است.

۱- در

سیستم سلولی LTE، یک اعتبارسنجی ترکیبی، و یک تصدیق کلید و طرح اعتبارسنجی، براساس پلتفرم مدل اطمینان (TMP^{۳۹}) و زیرساخت کلید عمومی (PKI^{۴۰}) برای شبکه‌های موبایل 4G، مطرح شده است که می‌تواند استحکام قابل توجهی (قدرت پوشش حتی در صورت وجود خطاها) برای کاربران موبایل در دسترسی به سرویس‌های حساس و داده‌ها در سیستم‌های 4G را فراهم آورد.

۲- یک طرح اعتبارسنجی و تصدیق کلید، براساس کلید عمومی خودگواهی (self-certified)، برای سیستم‌های بی-سیم 4G وجود دارد که یک پروتکل انتشار کلید عمومی را براساس روش احتمالاتی برای یک UE ایجاد می‌کند تا ایستگاه مبنای اصلی را شناسایی کند و از اینرو، نواقص و ضعف‌های طرح 3G AKA را رفع می‌کند.

۳- علاوه بر این، سه پروتکل اعتبارسنجی، از قبیل اعتبارسنجی ثبتي، اعتبارسنجی مجدد، و اعتبارسنجی تعویض به ترتیب برای زمینه‌های مختلف اعتبارسنجی ارائه شده است که امنیت هويت کاربر و پیام تبادل شده را همراه با مصرف انرژی کم و با استفاده از رمزنگاری منحنی بیضوی (ECC^{۴۱}) تضمین می‌کند [۱].

۳-۵- امنیت در تعویض یا هندآور LTE

برای انجام تعویض امن LTE، یک طرح ترکیبی اعتبارسنجی و تصدیق کلید مطرح شده تا از تحرک سرتاسری و ارتباطات امن در سیستم‌های بی‌سیم 4G پشتیبانی گردد. مثلاً یک کلمه عبور پویا را با یک کلید عمومی همراه می‌سازد تا اعتبارسنجی سبک و سرویسی بدون قطع را فراهم سازد [۷].

۴-۵- امنیت IMS

درباره امنیت IMS، طرح‌های اعتبارسنجی، برای کاهش هزینه‌های سیگنال‌دهی پیشنهاد شده است که در زیر به آنها اشاره می‌شود.

۱- یک طرح برای اعتبارسنجی سرویس IMS، ارائه شده است که با استفاده از مفهوم IBC^{۴۲} و رمزنگاری منحنی بیضوی (ECC) اجازه شخصی‌سازی سرویس‌های IMS را با اعتبارسنجی کاربران در حالتی شخصی در طول دسترسی به سرویس‌ها می‌دهد و حفاظت قدرتمندی از امنیت فراهم می‌کند.

۲- یک مکانیزم اصلاح شده اعتبارسنجی IMS برای شبکه‌های 3G-WLAN، با استفاده مجدد و موثر از کلید برای کاربر موبایل مطرح است که در آن بردارها یا حامل‌های اعتبارسنجی و کلیدهای رمزگذاری بدست‌آمده در روش اعتبارسنجی اولیه شبکه، با انتقال امن آنها با استفاده از HSS در اعتبارسنجی IMS آمده است [۱].

۵-۵- امنیت HeNB

برای سیستم‌های HeNB، مسائل اعتبارسنجی و کنترل دسترسی کاربران HeNB، بصورتیکه زمانی که یک UE می‌خواهد توسط HeNB به شبکه دسترسی پیدا کند، CN، بطور تکمیلی مسئول انجام کنترل دسترسی برای UE می‌باشد. برای انجام کنترل دسترسی، CN باید فهرستی از اجزای CSG به نام‌های فهرست مجاز CSG را که UE برای آن سرویس می‌دهد، نگهداری و بروزرسانی کند. اطلاعات گنجانده شده در فهرست CSG مجاز UE، به صورت اطلاعات اشتراک، برای UE، در HSS ذخیره می‌شود و برای کنترل دسترسی، به MME ارائه می‌شود. پیش از اعتبارسنجی متقابل با UE، MME نیازمند بررسی این است که آیا UE، براساس فهرست مجاز CSG، مجاز به دسترسی به HeNB هست یا خیر. همچنین یک مکانیزم اعتبارسنجی متقابل و کنترل دسترسی جهت تضمین ارتباط امن برای HeNB، با استفاده از تنظیم یک امضای پروکسی، مطرح شده است. نهایتاً اعتبارسنجی متقابل بین UE و HeNB با امضای پروکسی به نیابت از OAM

۳۵ Trust model platform

۳۶ Public key infrastructure

۳۷ Ellipse curve cipher

۳۸ Identity Based Cryptography

CN. قابل انجام است. این طرح می‌تواند از حملات

مختلف همچون جعل یک HeNB ی معتبر، حملات MitM و حملات DoS جلوگیری کند [۱].

۵-۶- امنیت MTC

در راهکارهای مربوط به امنیت MTC، توصیه شده که متغیر قابلیت اطمینان (TrE^{43}) را می‌توان در دستگاه‌های MTC گنجانده تا از امنیت دستگاه‌های MTC محافظت شود، که این می‌تواند فعالیت‌های محفوظ‌تری برای اعتبارسنجی دسترسی فراهم کند و از برخی قابلیت‌های رمزنگاری همچون رمزگذاری و رمزگشایی متقارن و نامتقارن، پشتیبانی کند [۱].

۶- مسائل پژوهشی حل نشده

چند زمینه پژوهشی درباره امنیت LTE به عنوان کارهای بالقوه آینده پیشنهاد می‌کنیم که به دو دسته کلی زیر قابل بیان است:

۱-۶- طراحی مکانیزم‌های امنیت MTC در شبکه‌های LTE/LTE-A، کار اصلی پژوهش‌های آینده برای امنیت LTE می‌باشد، شامل خصوصیات کشف نشده MTC که در ادامه به آن‌ها پرداخته می‌شود:

۱-۱-۶- مکانیزم‌های امنیت برای تضمین اتصال پرسرعت و متعبر برای داده‌های حساس ضروری هستند.

۱-۲-۶- نسبت سربرار رمزگذاری و میزان اطلاعات ارسال شده باید در نظر گرفته شود. مطابق با امنیت کنونی در LTE، هم سیگنال‌دهی کنترل و هم بار مفید باید توسط عملیات‌های بررسی یکپارچگی و تمامیت، رمزگذاری شوند. از اینرو، شبکه‌های LTE نیازمند کاهش سربرار در عملیات رمزنگاری هستند.

۱-۳-۶- به طرح‌های جدید دسترسی برای جلوگیری از تراکم در اعتبارسنجی همزمان چند دستگاه نیاز می‌باشد. زیرا در سیستم‌های 3GPP، باید از تعداد فراوانی از کاربردهای MTC بطور همزمان پشتیبانی شود.

۱-۴-۶- مکانیزم‌های امن آنها به انتها برای MTC لازم می‌باشند. از اینرو، شبکه‌های LTE نیازمند استقرار این مکانیزم‌های امن برای ارتباطات ماشین با ماشین بین دو دستگاه MTC هستند.

۱-۵-۶- به مکانیزم‌هایی ایمن برای پشتیبانی از تحرک محدود و پرسرعت دستگاه‌های MTC نیاز است و نیز مکانیزم حفاظت امن برای نظارت تغییرات موقعیتی دستگاه‌های MTC و جلوگیری از تحرک غیرمجاز آنها در شبکه LTE باید طراحی گردد.

۲-۶- در رابطه با دیگر جوانب امنیت LTE، هنوز مسائل بسیاری از جمله موارد ذیل به بهبود و اصلاح نیاز دارند:

۱-۲-۶- در رابطه با معماری امنیت LTE، مکانیزم‌هایی باید برای حفظ ارتباط بین UE ها، eNB ها (HeNB) و EPC از حملات متداول پروتکلی و نفوذ فیزیکی به شبکه‌های LTE طراحی گردد.

۲-۲-۶- در رابطه با امنیت سلولی LTE، طرح EPS AKA در شبکه‌های LTE باید طوری ارتقا یابد تا قادر به جلوگیری از افشای هویت کاربر، حملات DoS و دیگر حملات، همراه با عملکرد بهتر در اعتبارسنجی باشد.

۳-۲-۶- در رابطه با امنیت تعویض در LTE، مکانیزم‌های مدیریت کلیدی و روش‌های اعتبارسنجی تعویض در شبکه‌های LTE باید بیشتر تصحیح شوند تا از برخی حملات پروتکلی نظیر حملات ناهمگام‌سازی و حملات پاسخ‌دهی جلوگیری کنند.

- ۶-۲-۴- در رابطه با امنیت IMS، باید مکانیزم‌های سریع و قدرتمندی برای اعتبارسنجی دسترسی IMS طراحی گردد تا فرایند اعتبارسنجی را تسهیل کند و از حملات DoS و دیگر حملات در شبکه‌های LTE جلوگیری کند.
- ۶-۲-۵- در رابطه با امنیت HeNB، نیاز به طراحی مکانیزم‌هایی ساده و قدرتمند برای اعتبارسنجی متقابل بین UEها و HeNBها می باشد تا از حملات مختلف پروتکلی جلوگیری شود [۱]، [۲]، [۵].

۷- نتیجه گیری

در این مقاله، مروری بر مسائل امنیتی در شبکه‌های بی سیم LTE/LTE-A 4G داشتیم. نخست معماری‌های امنیت و مکانیزم‌های تعیین شده با استاندارد 3GPP را ارائه کردیم و اهمیت این فناوری را در صنعت بردکست یادآور شدیم. آسیب‌پذیری‌ها و ضعف‌های موجود در معماری امنیت شبکه‌های بی سیم LTE/LTE-A را بررسی کردیم و مروری بر جدیدترین راهکارهای مطرح شده برای رفع این نواقص امنیت نمودیم. نهایتاً مسائل پژوهشی حل نشده بالقوه را به عنوان پیشنهادی برای فعالیت‌های پژوهشی آینده درباره امنیت در شبکه‌های بی سیم LTE/LTE-A بطور خلاصه بیان نمودیم.

تشکر و قدردانی

نویسندگان مقاله بر خود لازم می‌دانند مراتب قدردانی و سپاسگزاری خود را از حمایت‌های شرکت صنایع گل‌دیران (جناب آقای مهندس علیرضا خزاعی و جناب آقای یانگ نام کیم) و شرکت ال جی الکترونیکس (دفتر ایران) بعمل آورند.

۸- مراجع

- [1] Jin Cao, Maode Ma, Hui Li, Yueyu Zhang, and Zhenxing Luo, "A Survey on Security Aspects for LTE and LTE-A Networks", IEEE COMMUNICATIONS SURVEYS & TUTORIALS, Vol. 16, NO.1, FIRST QUARTER 2014.
- [2] Jin Wang, Zhongqi Zhang, Yongjun Ren, Jeong-Uk Kim, and Li Bin, "Issues toward Networks Architecture Security for LTE and LTE-A Networks", International Journal of Security and Its Applications, Vol.8, NO.4, pp.17-24, 2014.
- [3] Amruta Kokate, "A Survey on Different Security Solutions for Lte and Lte-A Networks", INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCH, Vol.4, Issue.12, pp.156-157, December 2015.
- [4] Krishna Prakash, and Balachandra, "AUTHENTICATION AND KEY AGREEMENT IN 3GPP NETWORKS", Computer Science & Information Technology (CS & IT), Vol.5, pp.143-154, 2015.
- [5] Warda Ahmed, Sidra Anwar, and M. Junaid Arshad, "Security Architecture of 3GPP LTE and LTE-A Network: A Review", INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY SCIENCES AND ENGINEERING, Vol.7, NO.1, JANUARY 2016.
- [6] Md Mehedi Masud, "Survey of security features in LTE Handover Technology", Scientific Research Journal (SCIRJ), Vol.III, Issue.VIII, August 2015.
- [7] Ali Saqib, Jianye Song, Alassane Coulibaly, and Mukhtar Abdirahman, "SEGHAS: A Secure & Efficient Group-Based Handover Authentication Scheme for Machine -to- Machine Communication in LTE-A Network", American Journal of Engineering Research (AJER), Vol.6, Issue.2, pp-181-192, 2017.